

Værdi. Det er, saa vidt jeg kan skønne, deres eneste Redningsplanke; kun hvis de er i Stand til at fremskaffe denne Kapital, vil det være muligt for dem at klare Vanskelighederne. Der kan for disse ikke være Tale om Akkord, for der er en Margin mellem deres Gæld og deres Ejendoms Værdi; de er altsaa fuldt solvente, de ejer endogsaa i nogen Grad en Formue, maaske er det nærmest en Papirformue, men det, det drejer sig om, hvis de skal have den Kapital tilvejebragt som de skal bruge, er at faa omsat denne Formue eller en Del af den i Kontanter. Hvorledes vil man være i Stand til det? Ja, det vil man i adskillige Tilfælde være i Stand til ved at optage et Laan mod sekundær Panteret, i andre Tilfælde ved at optage et Laan mod Pant og Kaution, og der er i Øjeblikket mange, som bliver hjulpet paa den Maade; det kender vi jo udmærket godt. Men hvorledes tror man, det vil gaa, hvis vi gennemfører Lovforslagets §§ 38—40? Ja, jeg tror, det vil i høj Grad vanskeliggøre for ikke at sige umuliggøre, at disse Folk hjælpes. Jeg tror, at Pengeinstitutterne og ligeledes private vil trække sig tilbage som Laangivere og Kautionister.

Nu hørte jeg nok, den ærede Ordfører før mente, at der ikke vil ske nogen Skade, men vi vil jo i et kommende Udvalg nærmere kunne faa undersøgt dette Spørgsmaal, og jeg er aldeles ikke i Tvivl om, at vi vil kunne faa en Bekræftelse paa det, jeg her siger: at hvis vi gennemfører disse Paragraffer, vil det i høj Grad svække den Kreditgivning, som nu er nødvendig for at hjælpe de vanskeligst stillede. Jeg tror, at baade Pengeinstitutter og private vil anbringe deres Midler paa anden og sikrere Maade, og jeg tror, at hvis vi spørger selve Kreditforeningernes staaende Fællesudvalg, hvoraf den ærede Ordfører er Medlem, vil vi faa det Svar, at dette vil virke svækkende paa Kreditten. Jeg tror, det vil medføre, at adskillige Landmænd, som nu kan blive hjulpet, vil komme til at sælge, fordi de ikke kan skaffe Kapital, Driftsmidler til at komme over Krisen. Dette gælder dem, som ikke har optaget hele deres Laanereserve, som altsaa er paa den rigtige Side og har en Værdi imellem det, der er be- laant, og Ejendommens Handelsværdi. Men hvis vi saa vender os til dem, der ikke alene har en Gæld, der svarer til Ejendommens Værdi, men en endnu større Gæld, saa bestemmer § 38, at en Del af Pantegælden

overført som simpel Fordring. Men Forholdet er jo ogsaa efter Forslaget det, at hvis de, der har Penge til gode, ikke frivillig vil gaa ind paa en saadan Ordning, skal de straks realisere deres Fordring. Med andre Ord, Ejendommen vil blive stillet til Auktion, og saa vil der ikke være nogen som helst Sikkerhed for, at Ejeren, som der er Tale om at hjælpe, faar Lov til at beholde sin Ejendom, og det er dog det, Bestemmelsen først og fremmest skulde gaa ud paa, at den, der har Ejendommen, kan blive ved den.

Jeg tror derfor ikke, at saadanne Tvangsfor skrifter vil hjælpe dem, man særlig skulde hjælpe. Jeg tror tværtimod, at de i mange Tilfælde vil virke modsat og skade de paagældende. Men jeg tror, at man gennem det, som var Kærnen i det Lovforslag, der nu ligger i Landstinget, at man ad den frivillige Forhandlings Vej søger at opnaa et Resultat, søger derigennem at hjælpe de mange dygtige Landmænd, som har vist baade Evne og Villie til at passe det, de har, men som paa Grund af Kronestigningen og af andre uforskyldte Aarsager er kommet ud for Vanskeligheder, vil kunne hjælpe mange af disse Landmænd. Jeg tror, der vil kunne opnaas frivillig Ordning mellem Debitor og Kreditor, enten ved at der gives Henstand, ved frivillig Nedskrivning af Gælden eller paa anden Maade, fordi det vil være i begges Interesse. Jeg tror, man ved Forhandling vil kunne opnaa en saadan frivillig Ordning, men jeg tror, at hvis man griber til Tvangsmidler, vil man slaa mere i Stykker, end man vinder.

Det er altsaa min Opfattelse, at det Afsnit, jeg her har omtalt, hviler i for høj Grad paa teoretisk Fejlsyn. Jeg tror, det vil virke stik imod sin Hensigt, skade i Stedet for at gavne. Og jeg skal ikke nægte, at naar den ærede Ordfører nu slaar til Lyd for en Nedbringelse af Gælden, som vi alle kan ønske, havde det været heldigt, om den ærede Ordfører i sin Tid havde tænkt paa ikke i saa høj Grad at forhøje vor Gæld i Staten og paadrage Kommunerne Forpligtelser, som ligeledes virker stærkt tyngende, for der har vi en af Aarsagerne til de Vanskeligheder, vi er ude i.

Jeg skal blot gøre en lille Bemærkning om § 26, der omhandler Køb af Husdyr paa Købekontrakt eller Auktionsvilkaar. Jeg skal villigt erkende, at der er mange,